# GAZETA

# Wielkiego Xięstwa

# POZNAŃSKIEGO.

Nakładem Drukarni Nadwornéj *W. Dekera i Spółki.* — Redaktor: *A. Wannowski.*

№ 39. — W Srodę dnia 15. Lutego 1832.

## Wiadomości krajowe.

Z Berlina, dnia 11. Lutego.

N. Król raczył dotychczasowego Radzcę medycznego Dr. Andreae, w Magdeburgu, mianować Radzcą medyczno-regencyjnym przy Regencyi tameczněj; dotychczasowego Assessora medycznego Dr. Dohlhof i praktykującego lekarza Dr. Brüggemann, Radzcami medycznymi przy Regencyi Magdeburskiéj i patenta ich własnoręcznie podpisać.

N. Król raczył dotychczasowego Assessora Regencyjnego Fryderyka Itzig mianować Radzcą Regencyjnym w Lignicy.

Przejeżdżał tu: Cesarsko-Rossyjski strzelec polowy Alexejew, gońcem z Londynu jadąc do Petersburga.

## Wiadomości zagraniczne.

*Rossya.*

Z Petersburga, d. 21. Stycznia. (star. st.)

OGŁOSZENIE. — N. Cesarz wszech Rossyi, Król Polski, pełen ojcowskiéj troskliwości o wszystko, co może miéć związek z dobrem ludów, berłu Jego poddanych, osądził za przyzwoitą miéć w stolicy środek rychlejszego i dogodniejszego udzielania Królestwu Polskiemu aktów i postanowień, które tu są wydawane; skąd inąd pragnie, aby wiadomości, o wewnętrznym bycie Rossyi i o działaniach jéj rządu, rozchodziły się w Polsce i przykładały do ustalenia związków moralnych między dwoma pobratymczemi narodami, spojonemi już z sobą politycznêm ogniwem.

W tych celach, N. Pan, raczył zwrócić łaskawą uwagę na wychodzącą tu od lat 2ch w języku polskim gazetę Tygodnik Petersburski, któréj głównym przedmiotem jest udzielanie mieszkańcom krain, gdzie język polski istnieje, dokładnych wiadomości o spółczesném rozwijaniu się prawodawstwa rossyjskiego, o postanowieniach Najwyższéj władzy i rządu, i nakoniec o Rossyi w ogólności, o postępach jéj w naukach, przemyśle i handlu. N. Pan raczył najłaskawiéj nadać téj gazecie charakter urzędowy, we względzie Królestwa Polskiego, rozkazując, aby wszystkie akta, za Najwyższym Jego podpisem, tu, w Petersburgu, z Sekretaryatu Stanu wychodzące, a przeznaczone do powszechnéj wiadomości, naprzód drukowane były w Tygodniku i uważane za rządowe ogłoszenia.

Polacy będą umieli w zupełności ocenić tę nową oznakę Królewskiéj troskliwości i pa-

mięci o nich; wydawca zaś Tygodnika, uszczęśliwiony łaską Monarszą, niewidzi potrzeby zaręczania czytelników swego pisma w Królestwie, iż wszystkich sił użyje, ażeby pismo to uczynić, ile można, najpożyteczniejszém.

---

Generał-Adjutant Hrabia Orłow, wyjechał d. 19. b. m. z Petersburga do Hagi, ze szczególném zleceniem do Króla Jmci Niderlandów. W chwili, kiedy ważne zagadnienia, tyczące się spraw belgijskich, zbliżają się do końca, poselstwo to posłuży za dowód, przed całą Europą, wielkomyślnych zasad i pojednawczych chęci Cesarza Jmci wszech Rossyi, równie jak i stałéj jego troskliwości o zachowanie powszechnego pokoju.

Przez rozkaz dzienny Cesarski z dnia 16. b. m., Podporucznik Jeleckiego pieszego pułku Krasowski, mianowany Adjutantem placu w twierdzy Zamościu; — d. 21go, zostający w orszaku J. C. M., byłych wojsk polskich Gen.-Majór Hr. Hauke, uwolniony od służby z prawem noszenia munduru.

Stósownie do wyroku Sądu wojskowego, chorążowie pułku huzarów: Ingermanlandzkiego, Ciepliński, i Narwskiego, Kiersnowski; tudzież oficerowie batalionów straży wewnętrznéj: Arensburskiego, Porucznik Moraczewski i Kiszeniewskiego, Podporucznik Kiersnowski, za złamanie przysięgi wierności i zamiar ucieczki do powstańców polskich, skazani zostają na utratę rang, szlachectwa i na zesłanie do Syberyi na osadę.

Zarządzający Ministerstwem spraw wewnętrznych ogłasza, iż, podług wiadomości otrzymanych do 10. b. m., pozostawało chorych na cholerę: w gubernii Kurlandzkiéj, po 17. Grudnia 10; Liflandzkiéj po 18. Grudnia 4; w obw. Białostockim po 8. Listop. 232, ogółem 246.

Podług raportu Petersburskiego Ober-Policmejstra, w Petersburgu, pod wiedzą policyi, z 1830. na 1831., pozostawało uwięzionych za sprawy kryminalne 31, śledcze 12. W ciągu 1831. przybyło: za sprawy kryminalne 1127, za śledcze 1947, za mniéj znaczne 378; ubyło: pierwszych 1148, drugich 1954, ostatnich 377. Pod wiedzą kancelaryi Ober-Policmejstra: z 1830. na 1831. pozostało uwięzionych 2; w ciągu 1831. przybyło: za sprawy śledzcze 1651, za sprawy mniéj ważne 863. Ubyło: pierwszych 1650, ostatnich 862. — W 13stu częściach miasta, w ciągu tegoż roku, uwięziono: za pijaństwo 12,325, za zwady i bitwy 2867, włóczęgów 4269, za grubiaństwo i nieposłuszeństwo panom 1877. Zbiegów schwytano i zwrócono komu należało 1916. W więzieniu miejskiém, z 1830. na 1831., zostawało 412, przybyło 3762, ubyło 3796, pozostało na 1832., 378. Kradzieży w ciągu 1831. popełniono 244, na summę 301,428 r., z téj liczby znaleziono i zwrócono na 141,072 r. 75 k.

Przywóz bez cła jęczmienia i owsa do Królestwa Polskiego został dozwolony do końca Kwietnia b. r.

*Austrya.*

Z Wiednia, dnia 3. Lutego.

Wojska papiezkie od dnia 21. aż do 25. Stycznia pozostały na stanowiskach swoich. Dnia 26. połączyły się one z kolumnami Austryaków, nadchodzących w skutek odezwy wydanéj przez Kardynała Albani, z Ferrary przez Argenta i Lugo, i z Modeny przez Cento i Budrio. Jeszcze tegoż samego dnia obsadziły wojska papiezkie cytadelę Bolognese, dnia 27. San Nicolo a dnia 28. m. z. weszło 2000 wojska papiezkiego, wspieranego przez Cesarską brygadę Hrabowski, na żaden nietrafiając odpór do Bononii. Przyrzeczenie dane przez Kardynała Albani z Forli dnia 23. m. b. Kardynałowi Oppizoni, Arcybiskupowi Bononii, że Jego Świątobliwość mimo oporu, na który wojska papiezkie w granice prowincyi wkraczając natrafiły, jednak ojcowskiego sposobu myślenia swego ku legacyom nieodmieni — przyrzeczenie, które w proklamacyi późniéj w Forli dnia 25. wydanéj uroczyście zostało powtórzoném — niemało się przyłożyło do uspokojenia umysłów, owszem taki miało skutek, że rozbrojenie miasta i gwardyi narodowéj jeszcze tegoż samego dnia bez odporu mogło być rozpoczętém, i że sztuki broni i działa stósownie do ogłoszenia Kardynała Albani z Faency z d. 28. Stycznia, władzom papiezkim wydane zostały. — Kolumna wojsk Cesarskich pod wodzą Feldmarszałka-Porucznika Retsey, mająca sobie polecone ułatwienie wnijścia wojsk papiezkich na trakcie Modoneńskim, natychmiast zapewniwszy się o bezwarunkowém poddaniu miasta Bononii, cofnęła się z granic państwa kościelnego. Rawennę obsadzą wyłącznie tylko papiezkie wojska. Brygada Hrabowski ogranicza się na Bononią i Forli, gdzie wszyscy mieszkańcy gorąco pragną dalszego pobytu Austryaków, rozumiejąc słusznie, że to się najwięcéj przyczyni do utłumienia wybuchów namiętności. Cesarsko-Królewski Generał komenderujący w Królestwie Lombardzko-Wenecyańskiém, Generał jazdy, Hrab. Radecki, udawszy się za wezwaniem Kardynała Albani do niego do Forli, aby się z nim rozmówić względem połączonych poruszeń wojsk Cesarskich i papiezkich, opuści Bononią dnia 29go i wprost się uda do Medyolanu.

*Francya.*

Z Paryża, dnia 31. Stycznia.

Spodziewamy się tu, że albo Marszałek Gérard albo Generał Tiburce Sebastyani miejsce zmarłego Generała Belliard otrzyma.

W ostatnich dniach wiele odbyto konferencyi dyplomatycznych u Prezydenta Rady Ministrów i Posłów Austryi i Rossyi. Sprawy belgijskie są przedmiotem tych obrad. Tuszą sobie powszechnie, iż wszystko względem nich wkrótce się wyjaśni, jakkolwiek gazety oppozycyi usiłują rozsiewać mylne zdanie, że one coraz bardziéj zawilszemi się stają i że nareszcie miecz wojenny rozstrzygnie ten węzeł gordyjski.

Dzisiaj z największą twierdzą pewnością, że Ministeryum postanowiło na miejsce 15 Parów dymissyonowanych nowych obrać Parów.

Temps pisze co następuje: Hiszpania domaga się mieć zastępcę przy Konferencyi Londyńskiéj, chcąc koniecznie wstąpić do rzędu mocarstw europejskich 1széj rangi. Słychać, że wielkie mocarstwo lądu stałego spowodowało ją do czynienia takiego roszczenia. Powiadają, że jeśli się Hiszpanii z zamiarem tym poszczęści, Pan Ofalia zostanie Posłem pełnomocnym przy konferencyi, w któréj wkrótce mowa będzie o sprawach Dom Miguela i Portugalii.

Dom Pedra przyjmowano wszędzie w drodze z oznakami największéj radości. W Orleanie pochód z pochodniami na cześć jego był urządzony. Dnia 26go nocował Dom Pedro w Tours; mieszkańcy zaprosili go na bal. Cesarz przyjął to zaproszenie, a gdy wieczorem późno odjeżdżał, towarzyszyli mu urządziciele balu śród hucznych okrzyków: Niech żyje konstytucya portugalska! — Dnia 27go miał nocleg swój Dom Pedro w Angers, dnia 28go stanął w Nantes. Tam przytomnym będzie wielkiemu balowi, a dnia 30. albo 31. z Belle Isle przeprawi się na fregacie „Królowa Portugalska" z banderą Admirała, do wysp Asorskich. W momencie wyjścia pod żagle ogłosi on manifest, w którym Europę o zamiarach i przyczynach wyprawy swojéj zawiadomi.

Z dnia 1. Lutego.

Wczoraj rozeszła się po mieście nader ważna wiadomość o cofnięciu (rétirer) ze strony Ministrów angielskich bilu reformy w zeszłą środę. Ponieważ nowsze z Londynu nienadeszły doniesienia, niewiemy zupełnie, czego się trzymać mamy. Twierdzą, że wiadomość tę otrzymano przez telegrafy. Jeśli się sprawdzi, to Ministeryum Greya naturalnie byłoby obalone a w Anglii nastąpiłaby koléj wypadków najważniejszych. Już przed kilku dniami mówiono dużo o wystąpieniu Greya, coby pod takiemi okolicznościami niezbędném było. Głoszono podobnież, że Lord Holland i Lord Durham za służbę podziękowali.

W piśmie z Belgii z dnia 29. m. p. donoszą nam, że Generał Niellon w Gandawie odkrył spisek rozgałęziony w Bruxelli, Antwerpii i po innych miastach, że zabrał ważne nader papiery, w skutek czego wiele nastąpiło aresztowań. Podobnież, że Dom Rothschildów Ministrowi finansów oświadczył, że poprzestanie umówionego wypłacenia pożyczki ostatniéj, gdyby mocarstwa czynnie chciały się wmieszać.

Lord Cochrane onegdaj zrana raptowną umarł śmiercią, właśnie w tym momencie, kiedy chciał wstąpić do hotelu córki swojéj. Dzisiaj pochowano go na cmentarzu La Chaise.

Z dnia 2. Lutego.

W ostatnich dwóch tygodniach Minister wojny kazał z największą gorliwością opatrzyć arsenały. Wojska w Lyonie i okolicach skoncentrowane pozostaną na stanowiskach swoich, aby na przypadek potrzeby zasłonić granicę wschodnią.

Dzisiaj, powiadają, uda się na miejsce Generała Belliard Generał Hr. Durosnel do Bruxelli.

Z Londynu z dnia 30. m. z. piszą nam, że o wypadku pomyślnym bilu reformy, coraz bardziéj publiczność powątpiewać zaczyna. Królowa sama stoi na czele partyi antireformistów, któréj hersztowie miawszy w tych dniach częste posłuchania u Króla, postanowienia N. Pana dawniejsze wstrzęśli. Upowszechniło się więc mniemanie, że administracya Lorda Greya wkrótce ustanie.

*Szwecya.*

Z Sztokholmu, dnia 20. Stycznia.

Jeden z dzienników tutejszych donosi: „Twierdzą, iż wkrótce nastąpi w stolicy naszéj świetne zgromadzenie, to jest większa część deputowanych (Landshöfdinge) z prowincyi. Uważają to za wróżbę sejmu mającego się odbyć w ciągu bieżącego roku. Ma wszakże być także inna przyczyna ich zgromadzenia się. Wsparcie udzielone niektórym prowincyom, nieułatwiło poboru podatków, i dla tego inne w tym celu środki mają być obmyślone.

W Norwegii wychodziło z początkiem bieżącego roku 20 dzienników i rozmaitych pism peryodycznych.

---

ZAPOZEW EDYKTALNY.

Gdy nad majątkiem dotychczasowego Porucznika i Rachmistrza w 6tym regimencie ułanów Loeffler rozporządzeniem z dnia 31. Stycznia b. r. konkurs otworzonym został, przeto zapozywają się wszyscy nieznajomi wierzyciele, któ-

rzy do rzeczonéj massy konkursowéj pretensye mieć mniemają, niniejszém publicznie, aby się w dniu 14. Kwietnia 1832. przed południem o godzinie 10. przed deputowanym Sędzią Brükner w naszéj izbie dla stron wyznaczonym terminie osobiście, lub przez prawnie dopuszczalnych pełnomocników, którym dla nieznajomości Kommissarze Sprawiedliwości Guderian, Mittelstaedt, Ogrodowicz, Maciejowski i Weimann w miejscu do wyboru się proponują, stawili i swe pretensye zameldowali, rzetelność zaś tychże uzasadnili; w przeciwnym bowiem razie, ciż sami, którzy w terminie tym nie staną, z swemi pretensyami do massy wykluczeni i im dla tego względem innych wierzycieli wieczne milczenie nakazaném będzie.

Poznań, dnia 29. Października 1831.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

## OBWIESZCZENIE.

Porucznik landwery i Poczthalter tutejszy Ferdinand Bogumił Grassmann z małżonką swą Henriettą Wilhelminą Augustą z Badikow w skutek związku małżeńskiego, przed urzędem justycyaryjnym w Zielonéjgórze dnia 7. Grudnia 1830. roku zawartego, przed nami tutaj dnia 20. Stycznia r. b. uznanego, wyłączyli jeszcze przed ślubem wspólność ich majątku; co się do publicznéj wiadomości teraz podaje.

Skwierzyna, dnia 20. Stycznia 1832.

Królewsko-Pruski Sąd Pokoju.

## OBWIESZCZENIE.

W poniedziałek dnia 20. miesiąca bieżącego przed południem o godzinie 9téj mają 26 sztuk do Królewskiéj służby teraz niepotrzebnych już koni pociągowych, drogą publicznéj licytacyi za gotową zaraz zapłatę być sprzedawane.

Ochotę kupna mających wzywamy, ażeby się w wspomnionym dniu na tutejszym tak zwanym placu działowym zebrawszy, licyta swe podali.

Nabywca koni musi przynieść z sobą uzdeczkę, uździenicę lub powróz, gdyż Kommenda pociągów niemoże wydawać konia z wzmiankowanemi rekwizytami.

Poznań, dnia 11. Lutego 1832.

Królewska Intendentura 5. korpusu armii.

## OBWIESZCZENIE.

Obszerny nowy spis świeżych nasion wszelkich ogrodowych roślin, kwiatów, flanców, krzewów, drzew i t. d., których u właściciela dóbr Pana R. Werkmeistra w Lützow pod Szarlottenburgiem i w Berlinie, nabyć można, rozdaję bezpłatnie i podejmuję się sprowadzać dla żądających przedmioty w opisie tym wyrażone.

G. E. Beuth,
właściciel drukarni i litografii
w Poznaniu, przy Wrocławskiéj
ulicy No. 240.

W Król. urzędzie ekonomicznym Kolnie pod Kamionną jest do sprzedania

16 sztuk dobrze utuczonych wołów i
130 sztuk takichże skopów.

Osoby, któreby to interesowało, raczą się w frankowanych listach lub osobiście do tameczněj Administracyi zgłosić.

## Wyciąg z Berlińskiego kursu papierów i pieniędzy.

| *Dnia 11. Lutego 1832.* | Papierami | Gotowizną |
|---|---|---|
| | *po* | *po* |
| Obligi długu państwa . . | 94 | 93⅖ |
| Obligi bankowe aż do włącznie lit. H. . . . . . . | — | — |
| Zachodnio-Pruskie listy zastawne . . . . . . | 97 | 96⅝ |
| Listy zastawne W. Xięstwa Poznańskiego . . . . | 98½ | 98 |
| Wschodnio-Pruskie . . . | 99½ | — |
| Szląskie . . . . . . . . | 106½ | — |

*Poznań, dnia 14. Lutego 1832.*

| | Papierami. | Gotowizną. | Od sta. |
|---|---|---|---|
| Kurs obligów m. Poznania | 97 | 96½ | 4 |

## Ceny zboża na Pruską miarę i wagę w Poznaniu.

*Dnia* 13. *Lutego* 1832.

| | Tal. | śgr. | fen. | *do* | Tal. | śgr. | fen. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Pszenica . . | 2 | 12 | 6 | — | 2 | 15 | — |
| Żyto . . . | 1 | 17 | 6 | — | 1 | 22 | 6 |
| Jęczmień . . | 1 | 5 | — | — | 1 | 10 | — |
| Owies . . . | — | 22 | 6 | — | — | 27 | 6 |
| Tatarka . . | — | — | — | — | — | — | — |
| Groch . . . | 1 | 12 | 6 | — | 1 | 15 | — |
| Ziemiaki . . | — | 12 | — | — | — | 15 | — |
| Siana cetnar à 110 ff. . . | — | 20 | — | — | — | 22 | 6 |
| Słomy kopa à 1200 ff . . | 4 | 10 | — | — | 4 | 15 | — |
| Masła garniec | 1 | 20 | — | — | 2 | — | — |